

Fremsat den 19. december 2019 af sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke)

Forslag

til

Lov om ændring af tatoveringsloven

(Regulering af kosmetisk tatovering og undtagelser fra loven for personer i exitforløb)

§ 1

I tatoveringslov, lov nr. 695 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 10, stk. 1, indsættes efter »under 18 år«: », jf. dog stk. 4«.

2. I § 10, stk. 2, indsættes efter »jf. dog stk. 3«: »og stk. 4«.

3. I § 10 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse ved tatovering af en person, der er i exitforløb under myndighedernes nationale exitprogram for personer med tilknytning til bandemiljøet, når Det Nationale Exitkontaktpunkt vurderer, at det er påkrævet at udføre en tatovering under hensyn til exitkandidatens sikkerhed m.v.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

4. § 10, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en brancheorganisation, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber. Sundheds- og ældreministeren kan endvidere fastsætte regler om krav til uddannelse i kosmetisk tatovering og krav til de brancheorganisationer, der forestår uddannelserne.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

- 1.1. Regulering af kosmetisk tatovering
- 1.2. Undtagelser for personer med tilknytning til bandemiljøet i exit

2. Lovforslagets hovedpunkter

- 2.1. Regulering af kosmetisk tatovering
  - 2.1.1. Gældende ret
  - 2.1.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser
  - 2.1.3. Den foreslåede ordning
- 2.2. Tatovering af personer i exit
  - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.1.1. Tatoveringsloven
    - 2.2.1.2. Exitforløb
  - 2.2.2. Justitsministeriets overvejelser
  - 2.2.3. Den foreslåede ordning

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Regulering af kosmetisk tatovering

Efter tatoveringsloven, jf. lov nr. 695 af 8. juni 2018, er det forbudt at tatovere personer under 18 år, ligesom der er et forbud mod at tatovere i hoved, på hals og hænder. Som reglerne er i dag, omfatter forbuddet mod at tatovere i hovedet også kosmetisk tatovering - også kaldet mikropigmentering, permanent make-up eller semi-permanent make-up.

I tatoveringsloven fik sundheds og ældreministeren en bemyndigelse i § 10, stk. 3, til at fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse med et praktisk og teoretisk indhold i kosmetisk tatovering, der er fastsat af en brancheorganisation, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber. Denne bemyndigelse er endnu ikke udnyttet.

Det er forudsat i forslaget til tatoveringsloven, lov nr. 695 af 8. juni 2018, at hvis bemyndigelsesbestemmelsen i § 10, stk. 3, bliver udnyttet, og kosmetisk tatovering skal være omfattet af den eksisterende registrerings- og tilsynsordning, vil det kræve en lovændring, som vil skulle forelægges Folketinget. Der henvises til Folketingstidende 2017-18 A, L 134, som fremsat, side 21.

Formålet med lovforslaget er at foretage denne lovændring med det formål at slå fast, at kosmetiske tatoveringssteder vil blive omfattet af den registrerings- og tilsynsordning, der allerede gælder for traditionelle tatoveringssteder, når bemyndigelsesbestemmelsen i § 10, stk. 3, 1. pkt. sættes i kraft.

Der gælder i dag ikke regler for de brancheorganisationer, der kan fastsætte det praktiske og teoretiske indhold af en uddannelse i kosmetisk tatovering.

Af hensyn til forbrugersikkerheden foreslås det desuden, at sundheds- og ældreministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om krav til uddannelse i kosmetisk tatovering og krav til de brancheorganisationer, som skal fastsætte indholdet af uddannelserne i kosmetisk tatovering.

1.2. Undtagelser for personer med tilknytning til bandemiljøet i exit

Det Nationale Exitkontaktpunkt og en række andre myndigheder administrerer exitforløb i overensstemmelse med den nationale rammemodel fra december 2018 for exitforløb til personer med tilknytning til rocker- og bandemiljøet (også omtalt som myndighedernes nationale exitprogram). Det Nationale Exitkontaktpunkt er i forbindelse med behandlingen af konkrete sager om exit til tidligere bandemedlemmer

blevet opmærksom på, at forbuddene i tatoveringsloven mod at tatovere i hoved, på hals og på hænder samt på personer under 18 år kan udgøre en hindring i forhold til at hjælpe exitkandidater ud af bandemiljøet, hvis der skal laves såkaldte "cover-up"-tatoveringer af f.eks. banderelaterede tatoveringer i hoved, på hals eller på hænder eller på personer under 18 år.

Det er politiets, kriminalforsorgens og kommunernes erfaring, at der er en række personer med tilknytning til bandemiljøet, som er motiverede for at komme ud af miljøet, og som har behov for særlig hjælp og støtte for at komme på ret køl. Det kan være svært at bryde ud af et organiseret, kriminelt miljø af frygt for repressalier, og for nogle kan det være svært at bryde med en årelang kriminel løbebane. Det kan endvidere være vanskeligt for disse personer at overskue, hvilke muligheder der er for hjælp til uddannelse, arbejde, misbrugsbehandling, m.v.

Det er derfor også regeringens opfattelse, at de ovenfor omtalte forbud i tatoveringsloven mod at udføre tatoveringer på visse legemsdele og at udføre tatoveringer på personer under 18 år ikke skal udgøre en hindring for indsatsen over for personer, der er motiverede til at forlade bandemiljøet. Det foreslås derfor, at der indføres en undtagelse fra disse forbud, så det i forbindelse med exitforløb, der foregår under myndighedernes nationale exitprogram, er tilladt for exitkandidater at få lavet såkaldte "cover-up"-tatoveringer som kan dække tatoveringer i f.eks. hovedet, hvis det skønnes nødvendigt at hensyn til exitkandidatens sikkerhed m.v.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Regulering af kosmetisk tatovering

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af tatoveringslovens § 10, stk. 2, at det ikke er tilladt at tatovere personer i hoved, på hals og hænder. Forbuddet omfatter som udgangspunkt også kosmetisk tatovering, som er tatovering.

I § 10, stk. 3, er der indsat en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter det under visse betingelser kan være tilladt at udføre kosmetisk tatovering i ansigtet. Efter lovens § 10, stk. 3, kan sundheds- og ældreministeren fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en brancheforening, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber.

Bemyndigelsesbestemmelsen er dog ikke udnyttet endnu, hvorfor der på nuværende tidspunkt er forbud mod at foretage denne form for tatovering.

Forudsat at udmøntningen af bemyndigelsesbestemmelsen i § 10, stk. 3, sættes i kraft, og det endvidere er hensigten, at kosmetiske tatoveringssteder skal være omfattet af den registrerings- og tilsynsordning, der gælder for traditionelle tatoveringssteder, vil det kræve en lovændring med den konsekvens, at der skal fremsættes et nyt lovforslag.

I tatoveringslovens § 3, nr. 1, defineres et tatoveringssted som et sted, hvor der udføres tatovering i erhvervmæssigt øjemed.

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår det, at der kan være tale om en tatoveringsforretning på en fast lokalitet eller et sted, hvor der lejlighedsvis udføres tatovering, f.eks. ved tatoveringsevents eller på messer. Et tatoveringssted kan også være i et privat hjem, hvis tatovering udføres dér i erhvervmæssigt øjemed, jf. Folketingstidende 2017-18 A, L 134, som fremsat, side 5.

I tatoveringslovens § 3, nr. 2, defineres tatovering som en metode, hvorved tatoveringsfarve med et eller flere pigmenter med nål eller lignende udstyr indføres i en persons læderhud eller i slimhinde med henblik på permanent eller langvarig farvning af hud eller slimhinde med det formål at dekorere, forskønne, korrigere, rekonstruere eller bibringe det tatoverede området en bestandig markering. Den ved metoden frembragte farveændring af hud eller slimhinde benævnes også tatovering.

Af de almindelig bemærkninger til tatoveringsloven fremgår det, at kosmetisk tatovering er en særskilt disciplin inden for tatovering. Det fremgår endvidere, at der ikke er nogen defineret blækteknologi eller injektionsteknik, der adskiller traditionel tatovering og kosmetisk tatovering. Begge slags tatovering udføres med samme grundteknik, jf. Folketingstidende 2017-18 A, L 134, som fremsat side 11.

2.1.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser

Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at visse kosmetiske tatoveringer i hovedet er så alment anerkendte og accepterede, at de under visse betingelser bør være lovlige at udføre.

Sundheds- og Ældreministeriet vil på den baggrund udnytte bemyndigelsesbestemmelsen i tatoveringsloven § 10, stk. 3, 1. pkt., om under visse betingelser at undtage kosmetisk tatovering fra forbuddet mod at tatovere i ansigtet for så vidt angår tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber.

Det er forudsat i bemærkningerne til tatoveringsloven, lov nr. 695 af 8. juni 2018, at hvis bemyndigelsesbestemmelsen i § 10, stk. 3, bliver udnyttet, og kosmetiske tatoveringssteder skal omfattes af den registrerings- og tilsynsordning, der gælder for traditionelle tatoveringssteder, vil det kræve en lovændring.

Formålet med lovforslaget er derfor at foretage en lovændring, hvorved kosmetiske tatoveringssteder bliver omfattet af registrerings- og tilsynsordningen, når bemyndigelsesbestemmelsen i § 10, stk. 3, udmøntes.

Det er endvidere Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at der som led i udmøntningen af bemyndigelsesbestemmelsen i tatoveringslovens § 10, stk. 3, også bør kunne fastsættes krav til de brancheforeninger, der skal kunne fastsætte en uddannelse i kosmetisk tatovering, samt krav til uddannelsens nærmere indhold og længde.

Baggrunden herfor er, at fastsættelse af krav til brancheforeningerne og uddannelsens længde og indhold tillige vil være med til at sikre en vis beskyttelse af forbrugeren.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at bemyndigelsesbestemmelsen i § 10, stk. 3, nyaffattes, således at sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en brancheorganisation, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber. Sundheds- og ældreministeren kan endvidere fastsætte regler om krav til uddannelse i kosmetisk tatovering og krav til de brancheorganisationer, der forestår uddannelserne.

Med nyaffattelsen tages der stilling til, at kosmetiske tatoveringssteder bliver omfattet af den registrerings- og tilsynsordning, der gælder for traditionelle tatoveringssteder, når bemyndigelsesbestemmelsen i 1. pkt. udmøntes.

Med en vedtagelse af lovforslaget vil konsekvensen være, at kosmetiske tatoveringssteder efter lovens § 4, stk. 1 og 2, skal lade sig registrere hos Sikkerhedsstyrelsen, inden de påbegynder deres virksomhed, for at de lovligt kan udføre tatovering i erhvervsmæssigt øjemed. Med registreringen af tatoveringssteder sikres forbrugerne mulighed for at købe en tatoveringsydelse på et tatoveringssted, der opfylder nærmere fastsatte krav til udøvelse af tatoveringsvirksomhed.

Konsekvensen vil endvidere være, at et kosmetisk tatoveringssted skal sikre forsvarlige infektionshygiejniske forhold, jf. lovens § 7, stk. 1, at kosmetiske tatovører ansat på eller tilknyttet et kosmetisk tatoveringssted skal have gennemført et hygiejnekursus, jf. § 7, stk. 2, og at et kosmetisk tatoveringssted skal udlevere skriftlig information om risici m.v. til forbrugeren, inden kosmetisk tatovering udføres, jf. lovens § 8, stk. 1.

Forslaget har endvidere den konsekvens, at et kosmetisk tatoveringssted skal opfylde lovens § 9 om dokumentationskrav til farver. Dette medfører, at tatoveringsstedet for hver enkelt udført tatovering skal opbevare oplysninger om navn og adresse på det seneste afsætningsled for de anvendte tatoveringsfarver og om, hvilke tatoveringsfarver der er anvendt til tatoveringen. Disse oplysninger skal opbevares på det registrerede tatoveringssted på en sådan måde, at de kan sættes i forbindelse med hver enkelt tatovering.

I tilknytning til registreringsordningen er der endvidere en tilsynsordning, hvorefter Sikkerhedsstyrelsen fører tilsyn med tatoveringssteder, jf. tatoveringslovens § 11, stk. 1. Tilsynsbesøg varsles som udgangspunkt, inden besøget foretages som foreskrevet i § 5, stk. 1, i lovebekendtgørelse nr. 1121 af 12. november 2019 om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter med senere ændringer (retssikkerhedsloven). Kravet om varsling kan fraviges efter retssikkerhedslovens § 5, stk. 4, hvis øjemedet med indgrebets gennemførelse vil forspildes, hvis forudgående kendskab til underretning skule gives. Som konsekvens af lovforslaget vil dette også gælde for kosmetiske tatoveringssteder.

Konsekvensen ved overtrædelse af lovens pligter og forbud i § 4, stk. 1 og 2, om registrering, § 7, stk. 1, om sikring af infektionshygiejniske forhold, § 7, stk. 2, om gennemførelse af hygiejnekursus, § 8, stk. 1, om information om risici m.v. til forbrugerne, § 9 om opbevaring af oplysninger om

anvendte tatoveringsfarver, § 10, stk. 1, om forbud mod at tatovere personer under 18 år, § 10, stk. 2, om forbud mod at tatovere en person i hoved, på hals og på hænder, § 11, stk. 2, om oplysningspligt i forbindelse med tilsyn og § 14, stk. 1, om at efterkomme krav ved påbud vil efter lovens § 17 være straf med bøde.

Nyaffattelsen betyder endvidere, at der som led i udmøntningen af bemyndigelsesbestemmelsen i 2. pkt. blandt andet vil kunne fastsættes krav til brancheorganisationen og uddannelsens nærmere indhold.

Sundheds- og ældreministeren vil efter den foreslåede bestemmelse blandt andet kunne fastsætte regler om krav til brancheorganisationernes formål, f.eks. at foreningen vil skulle repræsentere medlemmerne i faglige spørgsmål, og at foreningen vil skulle have et ikke uvæsentligt antal medlemmer. Der vil endvidere kunne fastsættes krav til foreningens vedtægter, ligesom der vil kunne fastsættes regler om, at foreningen vil skulle give offentligheden adgang til oplysninger om, hvilke nærmere uddannelseskrav foreningen har opstillet.

For så vidt angår krav til uddannelsens indhold og længde vil sundheds- og ældreministeren blandt andet fastsætte regler om, at uddannelsen vil skulle indeholde et kursus i anatomi og fysiologi, herunder hudens opbygning, et hygiejnekursus, kursus i hudsygdomme, infektionssygdomme og medicinske komplikationer, regler om myndighedskrav, forbrugerinformation, produktkendskab og ingrediens teknologi. Der vil desuden blive fastsat krav til uddannelsens længde.

2.2. *Tatovering af personer i exit*

2.2.1. *Gældende ret*

2.2.1.1. *Tatoveringsloven*

I medfør af tatoveringslovens § 10, stk. 1, er det ikke tilladt at udføre tatovering på en person under 18 år. I medfør af tatoveringslovens § 10, stk. 2, er det endvidere ikke tilladt at udføre tatovering på en person i hoved, på hals og på hænder, jf. dog stk. 3.

Forbuddene er en videreførelse af de forbud, der stammer fra lov nr. 194 af 8. juni 1966 om tatovering. Det følger af forarbejderne til tatoveringsloven, jf. Folketingstidende 1965-66, tillæg A, spalte 1406, at formålet med forbuddene i loven er at beskytte navnlig børn og unge, der ikke kan forventes at kunne overskue de sociale og menneskelige konsekvenser, der kan være forbundet med tatovering.

Forbuddet mod at udføre tatovering på en person under 18 år er med den gældende lov om tatovering nr. 695 af 8. juni 2018 videreført uændret og er således uden undtagelser.

Forbuddet mod at tatovere visse legemsdele blev også som udgangspunkt videreført tatoveringsloven. Dog blev der samtidig indført en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en brancheorganisation, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber, jf. § 10, stk. 3.

Overtrædelse af forbuddet mod at udføre tatovering på en person under 18 år eller at tatovere visse legemsdele straffes med bøde, jf. tatoveringslovens § 17, stk. 1.

2.2.1.2. Exitforløb

Der blev med bandepakke II fra 2004 oprettet en pulje til finansiering af særlige tiltag som f.eks. fjernelse af tatoveringer fra personer, der er i et exitforløb med henblik på at styrke exitindsatsen. Puljen administreres af Det Nationale Exitkontaktpunkt, der består af repræsentanter for Rigspolitiet, KL og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Exitforløb, som myndighederne iværksætter, administreres i overensstemmelse med den nationale rammemodel fra december 2018 for exitforløb til personer med tilknytning til rocker- og bandemiljøet (også omtalt som myndighedernes nationale exitprogram). Koordineringen, understøttelsen og udviklingen af den nationale exitindsats er forankret i Det Nationale Exitkontaktpunkt.

Et typisk exitforløb under myndighedernes nationale exitprogram består af en række elementer. Indledningsvist etableres der kontakt til den person, der ønsker at forlade bandemiljøet. Kontakten skabes enten ved exitkandidatens egen henvendelse til myndighederne eller ved myndighedernes opsøgende arbejde. Myndighederne formidler herefter kontakt mellem exitkandidaten og den lokale exitenhed i den politikreds, hvor exitkandidaten har bopæl. De lokale exitenheder er forankret lokalt i hver enkelt af landets politikredse og er sammensat af repræsentanter fra politiet, kriminalforsorgen og kommunerne. Enhederne varetager det lokale arbejde med koordinering og opfølgning på exitforløb i forhold til de personer, der ønsker at forlade bandemiljøet.

De lokale exitenheder foretager en vurdering af exitkandidatens egnethed og motivation til at indgå i et exitforløb. Exitenheden kan i den forbindelse inddrage Det Nationale Exitkontaktpunkt, som kan bidrage med politi- og socialfaglig vejledning og bistand. Hvis exitkandidaten vurderes egnede og motiveret til at indgå i et exitforløb, fastlægger exitenheden det nærmere indhold i forløbet. Der findes en lang række elementer, der vil kunne indgå i et konkret exitforløb, f.eks. hjælp med ny bolig, beskæftigelse, uddannelse, misbrugsbehandling, m.v. Men et element kan f.eks. også være fjernelse af bandelignende tatoveringer. Der skal endvidere ske en vurdering af exitkandidatens sikkerhed. Enheden udpeger herefter en kontaktperson i enheden, der som udgangspunkt forestår kontakten mellem de involverede myndigheder og exitkandidaten. Herefter udformes den endelige exitaftale, som indgås mellem exitkandidaten og exitenheden.

Når exitaftalen er indgået med exitkandidaten, iværksætter de ansvarlige myndigheder de aftalte foranstaltninger, f.eks. fjernelse af tatoveringer, inden for de tidsrammer, der er fastsat i aftalen. Det påhviler exitenheden at følge op på gennemførelsen af forløbet. Exitenheden orienterer løbende Det Nationale Exitkontaktpunkt om exitforløbet, herunder eventuelle tilpasninger eller ophør af forløbet, ligesom exitenheden ved endt exitforløb sender en skriftlig opsamling af indsatsen og forløbet til Det Nationale Exitkontaktpunkt.

Fjernelse af tatoveringer sker således i samarbejde med den ansvarlige myndighed, der undersøger, hvilke tatovører der vil kunne foretage cover-up tatovering m.v. af exitkandidatens tatoveringer, uden at det f.eks. udgør en sikkerhedsmæssig trussel for exitkandidaten at have kontakt til tatovøren. Det er således ikke den enkelte exitkandidat, der henvender sig til en tatovør, exitkandidaten selv vælger.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Det Nationale Exitkontaktpunkt er i forbindelse med behandlingen af konkrete sager om exit til tidligere bandemedlemmer blevet opmærksom på, at forbuddene i tatoveringsloven kan udgøre en hindring i forhold til at hjælpe exitkandidater ud af bandemiljøet.

Størstedelen af exitkandidaterne har banderelaterede tatoveringer, og fjernelse af disse er en vigtig del af vejen ud af kandidaternes gamle miljø og en essentiel del af deres resocialisering. Det er således ikke unormalt, at exitkandidaterne har banderelaterede (eller lignende) tatoveringer i hovedet, på hals eller på hænder, dvs. steder på kroppen, hvor det i dag i medfør af tatoveringsloven er forbudt at tatovere.

Som oftest fjernes de banderelaterede tatoveringer ved laserbehandling på hudklinikker, der er sikkerhedsmæssigt kontrolleret af Rigspolitiet. Fjernelse af tatoveringer ved brug af laserbehandling kan strække sig over længere tid – op til to år – idet der oftest skal benyttes flere behandlinger, og idet der typisk skal gå 6-8 uger mellem hver behandling, så huden kan hele.

På trods af den nyeste udvikling inden for laserbehandling, der er en faglig anerkendt metode med henblik på fjernelse af tatoveringer ved fortrydelse, er det i dag fortsat sjældent muligt fuldstændigt at fjerne tatovering og genetablere normal og uskadt hud, og der er risici forbundet med en sådan behandling. Nogle tatoveringer er helt upåvirkelige af laserbehandling, og mange vil kun kunne bleges. Nogle farvevarianter volder særlige problemer og kan mørkne ved laserbehandling. Kirurgisk fjernelse kan kun anvendes, hvis tatoveringen har et lille areal.

Enkelte af exitkandidaterne vælger i stedet for laserbehandling at få foretaget såkaldte "cover-up"-tatoveringer, hvorved eksisterende tatoveringer overtegnes eller omtegnes med nye tatoveringer. "Cover-up"-tatoveringer anvendes blandt andet, når exitkandidaten bliver mødt med krav fra sin tidligere bandegruppering om, at tatoveringer, der er relateret til grupperingen, fjernes eller dækkes inden for en nærmere fastsat tidsfrist, eller når banderelaterede tatoveringer ikke kan fjernes med laserbehandling, jf. ovenfor. Disse "cover-up"-tatoveringer sker hos tatovørsteder, der er sikkerhedsmæssigt kontrolleret af Rigspolitiet.

I disse sager udgør forbuddene i tatoveringsloven mod tatovering af visse legemsdele en hindring for at få foretaget "cover-up"-tatoveringer i hoved, på hals og på hænder. Samtidig udgør tatoveringslovens forbud mod at udføre tatovering på personer under 18 år en hindring for at få foretaget "cover-up"-tatoveringer på personer under 18 år.

2.2.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indføres en undtagelsesbestemmelse fra tatoveringslovens forbud mod at udføre tatoveringer på personer under 18 år eller udføre tatoveringer på personer i hoved, på hals og på hænder. Undtagelsesbestemmelsen vil udelukkende gælde for personer, som er i et exitforløb, dvs. at der er indgået en exitaftale mellem exitkandidaten og den lokale exitenhed, samt at kandidaten deltager i et exitforløb under myndighedernes nationale exitprogram. Det er endvidere et krav, at Det Nationale Exitkontaktpunkt ud fra et konkret skøn vurderer, at en sådan tatovering vil være påkrævet af hensyn til exitkandidatens sikkerhed m.v. Der vil i den forbindelse også kunne lægges vægt på sikkerhed i bredere forstand, herunder behandlingens betydning for vedkommendes exitforløb. Der forudsættes ikke ændret ved den eksisterende ordning i forhold til, hvordan den enkelte tatovør udvælges til at udføre tatoveringen, og det forudsættes således, at den enkelte tatovør også for fremtiden vil være sikkerhedsmæssigt kontrolleret af Rigspolitiet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1-3, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det er forudsat i tatoveringsloven, lov nr. 695 af 8. juni 2018, at hvis bemyndigelsesbestemmelsen i § 10, stk. 3 bliver udnyttet og kosmetiske tatoveringssteder skal være omfattet af den gældende registrerings- og tilsynsordning for traditionelle tatoveringssteder vil det kræve en lovændring, som vil skulle forelægges Folketinget. Formålet med lovforslaget er at omfatte kosmetiske tatoveringssteder af registrerings- og tilsynsordningen, der gælder for traditionelle tatoveringssteder.

Dette vil medføre nye opgaver for Sikkerhedsstyrelsen, som i dag administrerer registrerings- og tilsynsordningen for traditionelle tatoveringssteder. Sikkerhedsstyrelsen vil således efter lovforslaget skulle håndtere registreringer om kosmetiske tatoveringssteder, ligesom Sikkerhedsstyrelsen vil skulle offentliggøre og vedligeholde registret over registrerede kosmetiske tatoveringssteder. Sikkerhedsstyrelsen vil endvidere skulle gennemføre informationsaktiviteter rettet mod branchen og forbrugerne samt etablere og drive en tilsynsordning med henblik på at føre tilsyn med kosmetiske tatoveringssteder.

Registrering af og tilsyn med de kosmetiske tatoveringssteder vil blive en del af den allerede eksisterende ordning for traditionelle tatoveringssteder, og det er vurderingen, at de kosmetiske tatoveringssteder kan rulles ind i den eksisterende ordning for traditionelle tatovører.

Den udvidede opgave kan ikke afholdes inden for Sikkerhedsstyrelsens eksisterende ramme, og det foreslås derfor, at Sikkerhedsstyrelsens udgifter til varetagelse af de nye registrerings- og tilsynsopgaver finansieres via gebyrer, der opkræves hos de kosmetiske tatoveringssteder.

Udvidelsen af registrerings- og tilsynsordningen forventes at medføre offentlige merudgifter på 1,5 mio. kr. årligt i perioden 2021-2024 og 1,0 mio. kr. årligt fra 2025 og frem. Med opkrævning af gebyrerne vil Sikkerhedsstyrelsens mer-

udgifter til varetagelse af de nævnte opgaver være fuldt omkostningsdækket.

Lovforslaget vil ikke medføre økonomiske eller implementeringskonsekvenser for kommunerne eller regionerne.

Der skønnes at kunne være begrænsede merudgifter ved en indførelse af en undtagelse for personer i exit til forbuddene mod at udføre tatovering på personer under 18 år og på visse legemsdele. Eventuelle merudgifter forventes at kunne holdes inden for politiets eksisterende økonomiske rammer.

Der skønnes ikke at være implementeringskonsekvenser for det offentlige ved en indførelse af en undtagelse for personer i exit til forbuddene mod at udføre tatovering på personer under 18 år og på visse legemsdele.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Formålet med lovforslaget er at foretage en lovændring, således at kosmetiske tatoveringssteder kan være omfattet af registrerings- og tilsynsordningen, der gælder for traditionelle tatovører.

Registrering af og tilsyn med de kosmetiske tatoveringssteder vil blive en del af den allerede eksisterende ordning for traditionelle tatoveringssteder, der er placeret i Sikkerhedsstyrelsen. Dansk Kosmetolog Forening (DKF) har estimeret, at der aktuelt findes ca. 250 steder, der udfører kosmetisk tatovering. Herudover vurderes det, at der findes ca. 50 steder, hvor der både udføres traditionel og kosmetisk tatovering. Disse 50 steder vil dog allerede være omfattet af den eksisterende registrerings- og kontrolordning for tatovører.

Sikkerhedsstyrelsens merudgifter til varetagelse af de nye opgaver, som styrelsen vil skulle varetage efter lovforslaget, finansieres af gebyrer, der pålægges erhvervslivet. Der forventes at ville blive opkrævet et årligt registreringsgebyr på 5.776 kr. pr. registreret kosmetisk tatoveringssted de første 4 år. De efterfølgende år forventes der at blive opkrævet et årligt gebyr på 3.535 kr. pr. registreret kosmetisk tatoveringssted. Gebyret for opfølgende tilsynsbesøg forventes at udgøre 5.175 kr.

Det vurderes, at den del af lovforslaget, der vedrører kosmetisk tatovering, medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. Disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr. årligt, hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

For så vidt angår de fem principper for agil erhvervsrettet lovgivning bemærkes det, at den foreslåede ordning i lovforslaget ikke stiller specifikke krav til, hvordan kosmetiske tatovører indretter sig, herunder hvilke digitale systemer de skal benytte sig af. Det er Sundheds- og Ældreministeriets opfattelse, at lovforslaget således overholder de fem principper for agil erhvervsrettet lovgivning.

Der skønnes ikke at være økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. ved en indførelse af en undtagelse for personer i exit til forbuddene mod at udføre tatovering på personer under 18 år og på visse legemsdele.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Der skønnes ikke at være administrative konsekvenser for borgerne ved regulering af kosmetisk tatovering.

Der skønnes ikke at være administrative konsekvenser for borgere ved en indførelse af en undtagelse for personer i exit til forbuddene mod at udføre tatovering på personer under 18 år og på visse legemsdele.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 8. oktober 2019 til den 6. november 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Bispebjerg Hospital – Tatoveringsklinikken, Copenhagen Business School, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Selskab for Almen Medicin, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Standard, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Tatovør Laug, Danske Patienter, Danske Advokater, Danske Kosmetolog Forening, Danske Regioner, Datatilsynet, De Professionelle Uafhængige Tatovører, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræ-

ventive Råd, Diabetesforeningen, Dignity, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Speciallæger, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Frisør – og Kosmetikerfagets Fællesudvalg i Danmark, Fængselsforbundet, Gigtforeningen, Hjertereforeningen, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, HK Landsklubben Politiet, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Københavns Universitet (Det Juridiske Fakultet), Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Kræftens Bekæmpelse, Lægeforeningen, Organisationen af Lægevidenskabelige Selskaber, Patientforeningen Danmark, Patientforeningen, Patientforeningernes Sam.v.m.v.irke, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Praktiserende Lægers Organisation, Professionelle Danske Tatovører, Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, samtlige byretter, SUS Serviceerhvervenes Uddannelsessekretariat, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Vestre Landsret, Yngre Læger, Østre Landsret, Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Der er statslige merudgifter (brutto) på årligt 1,5 mio. kr. i perioden 2021-2024 og 1,0 mio. kr. fra 2025 og frem. Inddækkes via gebyropkrævning, så netto-udgifterne er nul.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Der er nye opgaver for Sikkerhedsstyrelsen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Der er årlig gebyropkrævning på 1,5 mio. kr. i perioden 2021-2024 og 1,0 mio. kr. fra 2025.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Går videre end minimumskrav i EU-regulering. (sæt X)	JA	NEJ X
--	----	--------------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det er i dag i medfør af tatoveringslovens § 10, stk. 1, ikke tilladt at tatovere personer under 18 år. Med den foreslåede bestemmelse indføres der en undtagelse for dette ved tatovering af en person, der er i exitforløb under myndighedernes nationale exitprogram for personer med tilknytning til bandemiljøet, når Det Nationale Exitkontaktpunkt vurderer, at det er påkrævet at udføre tatoveringen under hensyn til exitkandidatens sikkerhed m.v. Det medfører, at det i disse situationer vil være lovligt at udføre en tatovering på en person, selv om den pågældende er under 18 år gammel.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 1, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det er i dag i medfør af tatoveringslovens § 10, stk. 2, ikke tilladt at udføre tatovering på en person i hoved, på hals og på hænder. Med den foreslåede bestemmelse indføres der en undtagelse for dette ved tatovering af en person, der er i exitforløb under myndighedernes nationale exitprogram for personer med tilknytning til bandemiljøet, når Det Nationale Exitkontaktpunkt vurderer, at det er påkrævet at udføre tatoveringen under hensyn til exitkandidatens sikkerhed m.v. Dette medfører, at det i disse situationer vil være lovligt at udføre en tatovering på en person, selv om tatoveringen er i hoved, på hals eller på hænder.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 1, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

I medfør af tatoveringslovens § 10, stk. 1, er det ikke tilladt at udføre tatovering på en person under 18 år. I medfør af tatoveringslovens § 10, stk. 2, er det ikke tilladt at udføre tatovering på en person i hoved, på hals og på hænder, jf. dog stk. 3.

Koordineringen, understøttelsen og udviklingen af den nationale exitindsats er forankret i Det Nationale Exitkontaktpunkt, der består af repræsentanter for Rigspolitiet, KL, og Direktoratet for Kriminalforsorgen. Et element i et exitforløb kan være fjernelse eller dækning af tatoveringer. Dækning eller fjernelse af disse tatoveringer udføres af tatovører,

der er sikkerhedsmæssigt kontrolleret af Rigspolitiet på samme måde som tatoveringer af personer i exitforløb allerede i dag udføres af tatovører, der er sikkerhedsmæssigt kontrolleret af Rigspolitiet. Den eksisterende ordning, hvor de relevante myndigheder undersøger markedet med henblik på at sikre, at den valgte tatovør er sikkerhedsmæssigt ansvarlig at bruge, fortsætter således uændret.

Muligheden for at hjælpe exitkandidater ud af bandemiljøet kan i nogle tilfælde være begrænset af tatoveringslovens forbud mod tatovering af visse legemsdele og forbuddet mod at udføre tatovering på personer under 18 år.

Med henblik på at sikre, at der er de bedste muligheder for at hjælpe exitkandidater ud af bandemiljøet, foreslås det med den foreslåede § 10, stk. 3, at der indføres en undtagelse fra disse forbud. Undtagelsen vil kun gælde ved tatovering af en person, som er i et exitforløb under myndighedernes nationale exitprogram for personer med tilknytning til bandemiljøet, når Det Nationale Exitkontaktpunkt vurderer, at det er påkrævet at udføre tatovering under hensyn til exitkandidatens sikkerhed m.v. Det medfører, at det for fremtiden i disse situationer vil være lovligt at udføre tatoveringer på en person, der er under 18 år, og på en person i hoved, på hals og på hænder, når denne person er i et exitforløb under myndighedernes nationale exitprogram for personer med tilknytning til bandemiljøet, når Det Nationale Exitkontaktpunkt har vurderet, at det er påkrævet at udføre denne tatovering under hensyn til exitkandidatens sikkerhed m.v.

En *tatovering* skal i forbindelse med denne undtagelse forstås i overensstemmelse med lovens § 3, nr. 2. Der forstås herved en metode, hvorved tatoveringsfarve med et eller flere pigmenter med nål eller lignende udstyr indføres i en persons læderhud eller i slimhinde med henblik på permanent eller langvarig farvning af hud eller slimhinde med det formål at dekorere, forskønne, korrigere, rekonstruere eller bibringe det tatoverede område en bestandig markering. Den ved metoden frembragte farveændring af hud eller slimhinde benævnes også tatovering. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til bestemmelsen, jf. i øvrigt Folketingstidende 2017-18, A, L 134 som fremsat, s. 17.

I forhold til vurderingen af, hvorvidt en person er i *exitforløb fra bandemiljøet*, skal der lægges afgørende vægt på, at der er indgået en exitaftale med exitkandidaten, og at exitkandidaten aktuelt er i exitforløb. Det vil således i tilfælde af uenighed blandt de involverede myndigheder være det Nationale Exitkontaktpunkt, der træffer beslutning om, hvorvidt der er tale om en person i et exitforløb eller ej.

Endelig er det et krav, for at undtagelsen finder anvendelse, at Det Nationale Exitkontaktpunkt vurderer ud fra et konkret skøn, at tatoveringen er påkrævet af hensyn til den pågældende persons sikkerhed m.v. Herved forstås blandt

andet, at der er tale om en konkret fare mod den pågældende exitkandidat, som kan afværges eller forsøges afværget ved at udnytte undtagelsen til forbuddene i tatoveringsloven. Der vil dog ligeledes kunne lægges vægt på den pågældendes sikkerhed i bredere forstand, herunder behandlingens betydning for vedkommendes exitforløb.

Det forudsættes, at den eneste mulighed der i medfør af lovforslaget er for at udnytte undtagelsesbestemmelsen, er i form af "cover-up"-tatoveringer. Det vil sige, at der ikke med undtagelsesbestemmelsen forudsættes indført en mulighed for, at der i øvrigt kan laves tatoveringer m.v. på personer, alene fordi disse er i eller på vej i et exitforløb.

Ved "cover-up"-tatoveringer skal forstås tatoveringer, der tatoveres oven på allerede eksisterende tatoveringer for at give disse et andet udseende. Der vil f.eks. være tale om eksisterende tatoveringer, der signalerer et klart tilhørsforhold til en bande eller lignende, men i det omfang, der f.eks. stilles konkrete krav fra det tidligere tilhørsforhold om, at også andre tatoveringer skal dækkes til eller fjernes, vil disse også kunne fjernes eller dækkes. Det er således ikke intentionen, at der skal være et krav for, at der kan laves en "cover-up"-tatovering, at den tatovering, der dækkes til, er banderelateret. Hensigten med ændringen er at give de bedst mulige forudsætninger for et succesfuldt exitforløb, og hvis der f.eks. fra den tidligere bande eller lignende stilles krav om, at en tatovering, der ikke har en egentlig relation til bandemiljøet, fjernes, vil denne kunne dækkes af en "cover-up"-tatovering i medfør af undtagelsesbestemmelsen, hvis den eksisterende tatovering f.eks. er i hovedet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter tatoveringslovens § 10, stk. 3, kan sundheds- og ældreministeren fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en brancheorganisation, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber. Bemyndigelsesbestemmelsen er ikke udnyttet.

Det er forudsat i tatoveringsloven, lov nr. 695 af 8. juni 2018, at hvis bemyndigelsesbestemmelsen i § 10, stk. 3, bliver udnyttet, og hvis kosmetiske tatoveringssteder i forbindelse med udmøntningen af bemyndigelsesbestemmelsen skal være omfattet af den registrerings- og tilsynsordning, der gælder for traditionelle tatoveringssteder, vil det kræve en lovændring. Der henvises i den forbindelse til Folketings-tidende 2017-18 A, L 134, som fremsat, side 21.

Det foreslås, at § 10, stk. 3, nyaffattes, således at sundheds- og ældreministeren efter 1. pkt. kan fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en brancheorganisation, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber. Sundheds- og ældreministeren kan endvidere efter bestemmelsens 2. pkt. fastsætte regler om krav til uddannelse i kosme-

tisk tatovering og krav til de brancheorganisationer, der forestår uddannelserne.

Med den foreslåede bestemmelses 1. pkt. bemyndiges sundheds- og ældreministeren til at fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse med et praktisk og teoretisk indhold i kosmetisk tatovering, der er fastsat af en brancheorganisation, må udføre kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber.

Det sikres herved, at sundheds- og ældreministeren i bekendtgørelse under visse betingelser kan undtage kosmetiske tatovører, der udfører kosmetisk tatovering af øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber fra at være omfattet af forbuddet mod at tatovere i hoved og på hænder.

Forslaget betyder, at bemyndigelsesbestemmelsen vil kunne udmøntes med den konsekvens, at kosmetiske tatoveringssteder bliver omfattet af registrerings- og tilsynsordningen, der gælder for traditionelle tatoveringssteder, og kravet i bemærkningerne i forslaget til tatoveringsloven, lov nr. 695 af 8. juni 2018, om, at det vil kræve en lovændring at omfatte kosmetiske tatoveringssteder af den eksisterende registrerings- og tilsynsordning, vil være opfyldt.

Med den foreslåede bestemmelses 2. pkt. kan sundheds- og ældreministeren endvidere fastsætte regler om krav til uddannelse i kosmetisk tatovering og krav til de brancheorganisationer, der forestår uddannelserne.

Det betyder at sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om det nærmere indhold og længde af den uddannelse, som brancheorganisationen kan udbyde.

Der vil blandt andet kunne fastsættes overordnede krav til uddannelsens teoretiske og praktiske indhold og længden heraf. Der vil kunne fastsættes regler om, at uddannelsen blandt andet skal indeholde et kursus i anatomi og fysiologi, herunder hudens opbygning, et hygiejnekursus, kursus i hudsygdomme, infektionssygdomme og medicinske komplikationer, regler om myndighedskrav, forbrugerinformation, produktkendskab og ingrediens teknologi. Der vil desuden kunne fastsættes krav til uddannelsens længde.

Det betyder endvidere, at sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om krav til de brancheorganisationer, der forestår uddannelserne.

Der vil kunne fastsættes regler om, at foreningen skal give offentligheden adgang til oplysninger om, hvilke nærmere uddannelseskrav foreningen har opstillet.

Der vil desuden blandt andet kunne fastsættes regler om krav til brancheorganisationens formål, f.eks. at foreningen vil skulle repræsentere medlemmerne i faglige spørgsmål, og at foreningen vil skulle have et ikke uvæsentligt antal medlemmer. Der vil også kunne fastsættes krav til foreningens vedtægter, herunder at foreningen vil skulle være demokratisk i sin opbygning og funktion, og at vedtægterne skal indeholde bestemmelser om optagelse og fratagelse af medlemskab.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2020.

Det vil altså være muligt at udnytte undtagelsen i lovens § 1, nr. 1, nr. 3, fra tatoveringslovens forbud mod tatovering

af visse legemsdele og tatovering af personer under 18 år fra den 1. juli 2020.

For så vidt angår lovens § 1, nr. 4, 2. *pkt.*, kan sundheds- og ældreministeren fra 1. juli 2020 fastsætte regler om krav til uddannelse i kosmetisk tatovering og krav til de branche-foreninger, der forestår uddannelserne.

Med hensyn til lovens § 1, nr. 4, 1. *pkt.*, hvorefter sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering, kan undtages fra at være omfattet af forbuddet mod at tatovere i visse dele af hovedet, vil regler herom blive fast-

sat med et ikrafttrædelsestidspunkt senere end 1. juli 2020, forventeligt 1. juli 2021.

Hermed sikres det, at der er tid til, at brancheforeningerne kan sammensætte uddannelserne i kosmetisk tatovering, at kosmetiske tatovører kan gennemføre uddannelsen samt at Sikkerhedsstyrelsen kan tilpasse den eksisterende registrerings- og tilsynsordning til også at omfatte kosmetiske tatoveringssteder.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, fordi hovedloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, og vil således ikke kunne blive sat i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende lov

Lovforslaget

§ 10. Det er ikke tilladt at udføre tatovering på en person under 18 år.

Stk. 2. Det er endvidere ikke tilladt at udføre tatovering på en person i hoved, på hals og på hænder, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Sundhedsministeren kan fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en branche forening, må udføre kosmetisk tatovering i øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber.

§ 1

I tatoveringslov, nr. 695 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer

1. I § 10, *stk. 1*, indsættes efter »under 18 år«: », jf. dog stk. 4«.

2. I § 10, *stk. 2*, indsættes efter »jf. dog stk. 3«: »og 4«.

3. I § 10 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse, ved tatovering af en person, der er i exitforløb under myndighedernes nationale exitprogram for personer med tilknytning til bandemiljøet, når Det Nationale Exitkontaktpunkt vurderer, at det er påkrævet at udføre tatovering under hensyn til exitkandidatens sikkerhed m.v.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

4. § 10, *stk. 3*, der bliver stk. 4 affattes således:

»Sundheds- og ældreministeren kan fastsætte regler om, at personer, som har gennemført en uddannelse i kosmetisk tatovering med praktisk og teoretisk indhold fastsat af en branche forening, må udføre kosmetisk tatovering i øjenbryn, hårbund, øvre og nedre øjenlåg og læber. Sundheds- og ældreministeren kan endvidere fastsætte regler om krav til uddannelse i kosmetisk tatovering og krav til de branche foreninger, der forestår uddannelserne.«